

כְּלַעֲנָה, עָלֶיהָ אֶתְמַר (ירמיה יז)
וְהָיָה כְּעָרְעָר בְּעָרְבָה וְלֹא
יֵרָאֶה כִּי יָבֹא טוֹב וְגו'.

בְּגִין דְּהִרְהוּרָא טָבָא סְלִיק
לְעֵילָא, אַחֲדִי בְּאֵילָנָא דְחַיִּי,
אֶתְקִיף בְּעַנְפוּי, אֲכִיל
מֵאֲנַבְיָה, כֹּל קְדוּשִׁין וְכֹל
בְּרַכָּאן נְפָקִין מִנִּיהּ. אַחְסִין
חַיִּין לְנַפְשֵׁיהּ וְאַסּוּתָא
לְגַרְמִיָּה, עָלֶיהָ אֶתְמַר (ירמיה יז)
וְהָיָה כַּעֵץ שָׂתוּל עַל מַיִם וְעַל
יּוֹבֵל יִשְׁלַח שָׂרְשָׁיו וְלֹא יֵרָאֶה
כִּי יָבֹא חוֹם וְגו'.

כֹּל מְלִין דְּעֵלְמָא, אֲזִלִּין בְּתַר
מַחְשְׁבָהּ וְהִרְהוּרָא, וְעַל דָּא
(ויקרא יא) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם
קְדוּשִׁים, בְּגִין דְּכֹל קְדוּשִׁין
דְּעֵלְמָא אֶפִּיק וּמְשִׁיךְ
בְּהִרְהוּרָא טָבָא.

מֵאֵן דְּאַסְתָּאב בְּהִרְהוּרָא (ויקרא
פ"ד ע"א, שם נ"ו ע"א) בִּישָׂא, כַּד
אֲתִי לְאַזְדוּגָא בְּאַתְתִּיהּ וְשׁוּי
רְעוּתִיהּ וְהִרְהוּרִיהּ בְּאַתְתָּא
אַחְרָא, וְזָרַע זָרַעָא בְּהִרְהוּרָא

וְתַעֲמַד מְלֻדָּת. מַאי (קפ"ו ע"א)
וְתַעֲמַד, דְּקִימָא פְּרֻסִיָּא עַל
סְמִכּוּהִי.

(ותעמד עד הקב) וְתַעֲמַד, דְּהָא עַד
הָכָא, וְתַעֲמַד בִּיחּוּדָא
חַד, מִפְּאֵן וּלְתַתָּא עֵלְמָא
דְּפִירוּדָא אִיהוּ. וְאִי תִימָא
אֵינּוֹן תְּרִין בְּנִין דְּאוּלִּידָת
לְבַתֵּר, כְּגוּוֹנָא דָּא. לָא,
דְּהָא אֵינּוֹן תְּרִין בְּאֵלִין
אַתְחַבְּרוּ, בְּגִין דְּשִׁית סְטְרִין
דְּעֵלְמָא כְּחַדָּא אֵינּוֹן.

וְתָא חוּי, כְּלָהוּ תְּרִיסַר
שְׁבַטִין, תְּקוּנֵי דְכְּנֻסַת
יִשְׂרָאֵל בְּהַאי עֵלְמָא נִינְהוּ,
לְאַתְתְּקֵנָא נְהוּרָא עֵלְאָה (ע"ו)
ע"א) אוּכְמָא כְּמָה דְאַתְחַזִּי,
וְלְאַתְבָּא עֵקְרָא דְכֹלָא
לְאַתְרִיהּ. כְּלָהוּ עֵלְמִין
כְּגוּוֹנָא חַד קְיִימִי, וּבְהַאי
אַשְׁתְּכַלֵּל עֵלְמָא תַתָּא
כְּגוּוֹנָא דְּעֵלְמָא דְלְעֵילָא.

אֲחֵרָא, דָּא הוּא דְאַחְלַף דְרַגְיָן
 עֲלֵאִין דְלַעֲיֵלָא, דְרַגָּא
 דְקוּדְשָׁא בְּגִין דְרַגָּא
 דְמִסְאָבָא. כְּמָה דְהִרְהוּרָא
 דִּילִיָּה עָבִיד חֲלוּפִין לְתַתָּא,
 אוּף הָכִי עֲבַד חֲלוּפִין לַעֲיֵלָא.
 כְּמָה דְגוּפָא דְהוּא בְּרָא
 דִּילִיד, אֲקָרִי בְּן תְּמוּרָה. אוּף
 הָכִי בְּנַפְשָׁא בְּן תְּמוּרָה אֲקָרִי.
 דְהָא לָא מְשִׁיךְ מְשִׁיכוֹ קוּדְשָׁא
 בְּהוּא הִרְהוּרָא, וְנַפְשָׁא
 דִּילִיָּה אֲתַחְלַף בְּדְרַגָּא אֲחֵרָא.
 יַעֲקֹב שְׁלִימָא דְכֻלָּא, גְּלִי קָמִי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְכֻל אֲרַחוּי
 בְּקִשׁוּט הוּו, וְהִרְהוּרָא דְקִשׁוּט
 הִרְהוּר תְּדִיר בְּכֻלָּא. בְּהוּא
 לִילִיא דְמִשְׁמֵשׁ בְּאַתְתִּיָּה
 בְּלָאָה, הִרְהוּרָא (קע"ו ע"ב, ויקרא
 רצ"ב ע"א) דִּילִיָּה בְּרַחֲל הוּת.
 מִשְׁמֵשׁ בְּלָאָה וְחָשִׁיב בְּרַחֲל,
 וּמְקוּרָא דִּילִיָּה בְּהוּא
 הִרְהוּרָא דִּילִיָּה אֲזֵלָא.
 וְלָאו לְדַעְתָּא, דְהָא לָא הוּו
 יַדַּע. בְּגִין כְּן, לָא סְלִיק
 רְאוּבֵן בְּשִׁמָּא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

יִשְׁשַׁכֵּר זְבוּלוֹן, הָכֵא
 אֲשַׁתְּכֻלְלוּ שִׁית
 בְּנִין, שִׁית סְטְרִין דְעֵלְמָא.
 כְּגוּוּנָא דָּא, בְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת
 אֵינּוּן אַרְבַּע, וְאַתְחַבְּרוּ
 בְּאֵלִין. וְאֵלִין אַרְבַּע קְשָׁרִין
 דְמַתְחַבְּרָן בְּהוּ, וְאוּקְמוּהָ,
 וְעַל דָּא פְּתִיב, (מלכים א ז) וְכֻל
 אֲחֵרֵיהֶם בֵּיתָה, אִף עַל גַּב
 דְּבְנֵי שְׁפָחוֹת נִינְהוּ, בֵּיתָה.
 רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, אִי הָכִי,
 הָא אֲתַמַּר כָּל מַה
 דְּאוּלִּיד עֵלְמָא תַתָּאָה,
 פִּירוּדָא אִיהוּ, דְהָא פְּתִיב,
 (בראשית ב) וּמִשֵּׁם יִפְרֹד, מַה
 תֵּימָא בְּיוֹסֵף וּבְנֵימִין, אִי
 תֵּימָא דְעֵלְמָא חַד בְּהַנִּי,
 לָאו אִיהוּ. דְהָא לָא נְפָקוּ
 מֵעֵלְמָא עֲלָאָה, וְעֵלְמָא
 תַתָּאָה מַה דְּאוּלִּידַת אוּלִּידַת
 לְתַתָּא וְלָא לַעֲיֵלָא, וְאִי הָכִי
 פִּירוּדָא אִיהוּ.

הוא דְהוּה יָדַע, אַחְמִי לִיה
 וְאָמַר, רְאוּ בֶן דְאִתְלִיד
 בְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ירמיה
 כג) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים
 וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ, אֵל תִּקְרִי
 אֶרְאֶנּוּ אֱלֹא אֶרְאֶנּוּ, דִּיסְתַּכְּלוּן
 בֵּיה. וּבְגִין דְאִתְגְּלִי קַמִּיה
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְהָא לָא
 לְדַעְתָּא הוּה וּבְאַרְחָ קְשׁוּט
 הִרְהַר בְּרַעוּתִיה יַעֲקֹב, לָא
 אִיפְסַל מִגּוֹ שְׁבָטִין קִדְיִשִׁין,
 דְאִי לָאו הָכִי הוּה אִיפְסַל.

וּבְגִין דְהִרְהוּרָא עֲקָרָא אִיהוּ
 וְעֵבִיד עוּבָדָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא דְהוּה יָדַע הַהוּא
 הִרְהוּרָא, בְּאַתֵּר דְאִתְדַבְּקָא.
 בְּהֵיא טְפָה קְדַמָּא, אִסְתַּמַּר
 לִיה בְּכִירוּתָא, דְכְּתִיב, (דברי
 הימים א ה) כִּי הוּא הַבְּכוֹר וְגו',
 נִתְּנָה בְכוֹרְתּוֹ לְיוֹסֵף. בְּהֵיא
 אַתֵּר דְהִרְהוּרָא אֲזֵלָא וְאִתְדַבְּק
 בְּהֵיא טְפָה, תַּמָּן אִתְדַבְּק
 וְאִתְמַסֵּר הַהוּא בְכוֹרָה.
 וְאִתְנַטְּלִית בְּכוֹרָה מֵרְאוּבֵן,

אַתָּא רַבִּי אַבָּא וּנְשָׁקִיה.
 אָמַר לִיה מְלָה דָּא
 סְתִים אִיהוּ, דְהָא עֵלְמָא
 עֲלָאָה אִתְתַּקַּן בְּתַרִּיסַר
 דְאִינוּן מְדִילִיה. אֲבָל תָּא
 חֲזִי, רִזָּא דְמְלָה, בְּכָל זְמַנָּא
 צְדִיק מֵעֵלְמָא תַתָּאָה נְפִיק
 וְעִיל, בֵּיה עִיל וּמַנְיָה
 נְפִיק. וּבְגִין כֵּן, אִתְבְּנִי
 בְּאַתֵּר דָּא, וְעֲקָרָא הוּא
 לְעִילָא וְעֲקָרָא הוּא לְתַתָּא,
 (ס"א צְדִיק בֵּיה עִיל בֵּיה נְפִיק) וּבְעֵלְמָא
 תַתָּאָה (דף קנה ע"ב) אִיהוּ תַדִּיר
 לְעוֹלָם, כְּתִיב, (בראשית לז)
 וַיְהִי בְצֵאת נִפְשָׁהּ פִּי מִתָּה.
 תָּא חֲזִי בְהֵיא עֵלְמָא
 תַתָּאָה, צְדִיק (שמות רנ"ט
 ע"א) בֵּיה עִיל וּמַנְיָה נְפִיק,
 כֵּד עִיל, אִיהוּ בְרוּזָא דְיוֹסֵף
 הַצְדִּיק, כֵּד נְפִיק בְרוּזָא
 דְבְנֵימִין הַדָּא הוּא דְכְּתִיב,

וְאֶת־מִסֵּר בְּאֶתֶר דְּהִרְהוּרָא
 אֶתְדַבֵּק בָּהּ. בְּרַחֵל הִרְהֵר
 וְאֶתְדַבֵּק רְעוּתָא, בְּרַחֵל
 אֶתְדַבֵּק בְּכִירוּתָא, וְכֹלָא
 אֶתְהֵדֵר בְּתֵר הִרְהוּרָא
 וּמְחַשְׁבָּה.

כְּגוּוּנָא דָא, הִרְהוּרָא
 וּמְחַשְׁבָּה, עֶבֶד עוֹבְדָא
 וְאֶתְמַשֵּׁךְ מְשִׁיכוֹ, בְּכֹל מַה
 דְּאֶתְדַבֵּק בֵּר נֶשׁ בְּסִתְרָא,
 דְּכִתִּיב, (דְּבָרִים כ"ה) לֹא תִהְיֶה
 אִשֶּׁת הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר,
 יִבְמָה יָבֵא עָלֶיהָ, וְהָכֵא
 אֶצְטְרִיךְ הִרְהוּרָא וְרְעוּתָא
 לְאֶתְדַבֵּקָא. וּבְהַהוּא רְעוּתָא
 וּמְחַשְׁבָּה, מְשִׁיךְ מְשִׁיכוֹ וְעֶבֶד
 עוֹבְדָא דְאֶצְטְרִיךְ, וְלֹא יִשְׁתַּצִּי
 שְׂמָא דְמִיתָא מְעַלְמָא.

וְסִתְרָא דָא (אִיּוֹב ל"ד) אִם יִשִּׁים
 אֵלָיו לְבוֹ רִחוּוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו
 יֵאָסֶף, דְּהָא וְדָאֵי רְעוּתָא
 וּמְחַשְׁבָּה, מְשִׁיךְ מְשִׁיכוֹ,
 וְעֶבֶד עוֹבְדָא בְּכֹל מַה
 דְּאֶצְטְרִיךְ. וְעַל דָא, בְּצִלּוֹתָא
 אֶצְטְרִיךְ רְעוּתָא וְהִרְהוּרָא

(בראשית לד) וַיְהִי בְצֵאת נַפְשָׁה
 כִּי מָתָה, מֵאֵן נַפְשָׁה, דָּא
 צְדִיק וְנַפְיָק מְנָה.
 וְדָא בְּנִימִין, נִקְרָא בֶן
 אוֹנִי, דְּחַשְׁבֵּית
 דְּאוֹלִידֵת לְתַתָּא בְּעַלְמָא
 דְּפִירוּדָא, וְאִשְׁתְּאֵרוּ חַד סָרִי
 בְּאִינוּן לְעִילָא. מַה פְּתִיב
 וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּנִימִין בֶּן
 יִמִּין, דְּהָא אֶסְתַּלֵּק לְעִילָא
 בְּעַלְמָא עֲלָאָה. דְּכַד
 אֶתְאָבִיד יוֹסֵף, בְּנִימִין (קנ"ג
 ע"ב) אֲשֵׁלִים אֶתְרִיהּ. וְעַל דָּא
 צְדִיק בְּעַלְמָא תַתָּאָה עֵייל
 וְנַפְק, בְּגִין כְּךָ יוֹסֵף וּבְנִימִין
 וְכֹלְהוּ תְרִיסֵר, כְּגוּוּנָא
 דְּלְעִילָא בִּיחּוּדָא חַד.

(בראשית כט) הַפַּעַם (קע"ח ע"ב)
 אוֹדָה אֶת ה', רַבִּי
 שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קיא)
 אוֹדָה ה' בְּכֹל לֵבָב בְּסוּד

יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה, בְּכָל לֵב, לְכוּנָא, וְכֹן בְּכָל אֵינוֹן
 בְּכָל לֵב מְבִיעֵי לֵיהּ. אֵלֵא, פּוֹלְחָנִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּוֹד בְּרֹזָא עֲלָאָה דְשָׁמָא, הִרְהוּרָא וּמַחְשָׁבָה עֲבִיד
 קַדִּישָׁא, קָא בְּעֵי לֵיהּ עוֹבְדָא, וּמְשִׁיךְ מְשִׁיכוֹ בְּכָל
 לְאוּדָאָה לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה דְּאַצְטְרִיךְ. (ע"ב סתרי תורה)
 בְּיֶצֶר טוֹב וּבְיֶצֶר רָע, וְאַלִּין תְּרִין סְטְרִין, חַד יְמִינָא וְחַד
 שְׁמַאלָא.

בְּסוּד יִשְׂרָאֵל וְעֵדָה, אֵלִין אֵינוֹן שְׂאָר סְטְרִין דְּהָאִי
 עֲלָמָא, דְּהָא לֵבָב, כְּגוּוֹנָא דְדָרוּם וְצָפוֹן. בְּסוּד
 יִשְׂרָאֵל, אֵלִין אֵינוֹן שְׂאָר סְטְרֵי עֲלָמָא, דְּאֵינוֹן שִׁית
 כְּגוּוֹנָא דְלְעֵילָא. וְעֵדָה, דָּא הוּא אַתְר דִּיהוּדָה, וּכְתִיב,
 וְעֵדוּתִי זֹו אֶלְמָדָם. וּכְתִיב, (הושע יב) וַיְהוּדָה עוֹד
 רָד עִם אֵל וְגו'. כְּתִיב (תהלים קלח) אֹדְךָ בְּכָל לְבִי נִגְד
 אֱלֹהִים אֲזַמְרֶךָ, הֵכָא בְּאַתְר חַד קְאָמַר, דְּכְתִיב נִגְד
 אֱלֹהִים אֲזַמְרֶךָ. דְּהָא לְגַבֵּי הָאִי דְרָגָא קְאָמַר שִׁירְתָּא,
 לְחַבְרָא לֵיהּ בִּימִינָא.

תָּא חַוִּי, יְהוּדָה אַחִיד בְּכָל סְטְרִין, אַחִיד בְּדָרוּם וְאַחִיד
 בְּמִזְרָח. דְּהָא אֵיהּ מְסִטְר שְׁמַאלָא קָא אַתְיָא, (שמות
 רכ"ג ע"א) וְשִׁירוּתִיָּה בְּצָפוֹן וְאַחִיד בְּדָרוּם, בְּגִין דְּאֵיהּ אֲזִיל
 לְיְמִינָא וְאַתְאֲחִיד בְּגוּפָא, בְּגִין כִּךְ (בראשית כט) הַפַּעַם אֹדָה
 אַתְ ה'. וְתַעֲמַד מְלָדָת, וְתַעֲמַד, דְּקִימָא בְּקִיּוּמָא דְּקִימָא
 כְּדָקָא יְאוּת, דְּהָא אַתְתַּקֵּן כְּלָא רְתִיכָא קַדִּישָׁא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן נִפְקַ לְקַרְיֵיתָא, אֲזַדְמֵן לִיה רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי
 חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי, כִּיּוֹן דְּחָמָא לֹוֹן, אָמַר חֲדַתוּתִי
 דְּאוּרֵייתָא אֲצִטְרִיךְ הַכָּא, יִתְבוּ תְּלַתָּא אֱלִין, (ס"א יומין) כִּד
 בַּעַא לְמִיּוּל, פִּתַּח כָּל חַד וְחַד קָרָא.

רַבִּי אַבָּא פִּתַּח וְאָמַר, (בראשית יג) וְהו' אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי
 הַפָּרֶד לֹוט מֵעֵמוֹ וְגו', שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה וְגו'. וְכִי
 לְפֻּמִּים חִיזוּ דְאַבְרָהָם יְרִית אַרְעָא וְלֹא יִתִּיר. עַד כַּמָּה חָמִי
 בַּר נֶשׁ, תְּלַת פְּרָסִי אוֹ אַרְבַּע אוֹ חֲמִשׁ פְּרָסִי, וְאִיהוּ אָמַר
 (בראשית יג) כִּי אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רוֹאֵה וְגו'.

אַלָּא, כִּיּוֹן דְּאַרְבַּע סְטֵרִין דְּעֵלְמָא חָמִי, כָּל אַרְעָא חָמִי.
 דְּהָא אַרְבַּע סְטֵרִי דְּעֵלְמָא, כָּלְלָא דְּכָל עֵלְמָא.
 תוּ, זְקַף לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, (דף קנו
 ע"א) וְאַחֲמִי לִיה דְּאִיהִי קְשִׁירָא בְּסְטֵרִי דְּעֵלְמָא, וְהוּהוּ חָמִי
 כָּלָא. כְּגוּוֹנָא דָּא, מֵאֵן דְּחָמִי לִיה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל
 עֵלְמָא חָמִי, חֲדוּוֹתָא דְּעֵילָא וְתַתָּא.

פִּתַּח רַבִּי חֲזִיָּא וְאָמַר (בראשית כח) הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹכֵב
 עָלֶיהָ לְךָ אֶתְנַנָּה וּלְזֹרְעָהּ, וְכִי הֵהוּא אֲתֵר בְּלַחֲדוּדֵי
 אַבְטַח לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא אַרְבַּע אַמִּין אוֹ
 חֲמִשָּׁא הוּוּ וְלֹא יִתִּיר. אַלָּא, בְּזַמְנָא הַהוּא, בְּאִינּוֹן אַרְבַּע
 אַמִּין, כְּפִיל לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל.
 אֲשֶׁתְּכַח הֵהוּא אֲתֵר כָּלְלָא דְּכָל אַרְעָא, וּמַה הֵהוּא אֲתֵר

אִיהוּ כִּלְלָא דְכָל אַרְעָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּאִיהוּ בּוֹצִינָא דְכָל
 אַרְעָא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה דְשָׁקִיל כְּכָל עֲלָמָא.
 פִּתַּח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, הַפַּעַם אוֹדָה אֶת ה', וְכִי בְכֻלְהוּ
 דְּאוֹלִידַת, לָא אֶתְחַזִּי לְאוֹדָאָה לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֱלֹא בְּהַאי. אֱלֹא יְהוּדָה אִיהוּ בְּרָא רַבִּיעָאָה
 לְכַרְסֵיָא, וְאִיהוּ אֲשֵׁלִים לְכַרְסֵיָא. וּבְגִין כֹּה, יְהוּדָה
 בְּלַחֲדוּי, תְּקוּנָא דְכַרְסֵיָא וְסַמְכָא דְכֻלְהוּ סַמְכִין. (נ"א דְהוּ
 תַלְת, אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב וּבְרִין אֶתְא דוֹד מִיְהוּדָה וְאֲשֵׁלִים לְכַרְסֵיָא, וְעַל כֹּה אֶקְרִי יְהוּדָה
 דְּאִיהוּ שְׁמָא קוּדִישָׁא וְהַדְלָת" (ס"א ד' רַגְלוּהִי)
 שְׁמַעוֹן דְּנַהִיר כָּל עֲלָמָא בְּאוּרֵיָתָא וְכַמָּה בּוֹצִינִין נַהֲרִין
 בְּגִינֵיהּ, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה.

סְתָרֵי תוֹרָה

(שם) וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיַמֵּי קְצִיר
 חֲטִיִּם וַיִּמְצָא דוּדָאִים בְּשָׂדֵה
 וְגו'. תַּנּוּ, כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה לָא
 אֶתְבְּרַכָּא, אֱלֹא בְּסִטְר יְמִינָא.
 וּבְגִין כֹּה, בְּעוֹד דְּאֶתְעַר יְמִינָא
 לְגַבֵּי כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, שְׁמַאלָא
 לָא תְּסִייעַ תַּמּוּ. דְּהָא יְמִינָא
 אֲשַׁכַּח עֵילָה בְּהַהוּא כּוֹס,
 לְאֶתְעַרָא לְגַבֵּי עֲלָמָא עֲלָאָה.
 וְסִתְרָא דָא, וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן, דָּא
 סִטְרָא דְדְרוּם. בְּגִין כֹּה דְגַלְיָה

(בראשית ל) וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיַמֵּי
 קְצִיר חֲטִיִּם וַיִּמְצָא
 דוּדָאִים בְּשָׂדֵה. רַבִּי יִצְחָק
 פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קד) מָה רַבּוּ
 מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּלֵם בְּחַכְמָה
 עֲשִׂיתָ מְלֶאכֶה הָאָרֶץ קִנְיָנְךָ.
 הַאי קָרָא אוּקְמוּנָה, בְּכַמָּה
 אֶתְר. אֱלֹא, מֵאֵן יְכִיל
 לְמַמְנֵי עוֹבְדוּי דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא כְּמָה חִילִין

בְּדָרוֹם, דְּאִיהוּ רִישָׁא לְתַרְיֶסר
תְּחוּמִין, וְתִיאֻבְתִּיהַ דְּסֵטֶר
דְּרוֹם, לְאַשְׁכַּחַא עֵילָה
וְתִקְרוּבָא לְמִטְרוּנִיתָא לְבָרְכָא
לָהּ.

מַה פְּתִיב, וַיִּמְצָא דּוּדָאִים
בְּשָׂדֵה, אֶזְל לְחַפְשָׁא בְּכָל
אֵינּוֹן גְּנִיזוּן דִּילָהּ, וְאַשְׁכַּח
בְּהַאי שָׂדֵה אֵינּוֹן דּוּדָאִים,

וְעֲלִייהוּ אֲתַמָּר (שִׁיר הַשִּׁירִים ז)

הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רִית, וְאֵינּוֹן
תֵּרִין (קנ"ב ע"א) פְּרוּבִים, דְּאֵינּוֹן
תְּקוּנִין דִּילָהּ, לְאַתְעָרָא
אֲתַעְרוּ לְעֵילָא, זְהָא בְּכָל
אֵינּוֹן תְּקוּנִין זְהָאֵי שָׂדֵה, לִית
תְּקוּנָא דִּיתְעַר לְגַבֵּי עֵילָא, בְּר
פְּרוּבִים.

סֵטֶר דְּרוֹם אֵימְתִי אֲתַעַר
לְגַבֵּה, לְאַשְׁכַּחַא עֵילָה
לְבָרְכָה לָהּ. בִּימֵי קְצִיר חֲטִים,
בְּזִמְנָא דְּפְלִיגַת חוּלְק שְׁלָלָא
לְאוּכְלוּסְהָא, וְכִלְהוּ חֲצָדִי
חֲקָלָא. מִיד וַיִּבֵּא אוֹתָם אֶל
לָאָה אֲמוֹ, סְלִיק רִיחָא,

וּמִשְׁרַיִין, מְשַׁנְיִין דָּא מִן
דָּא, דְּלִית לֹון חוּשְׁבְּנָא.
וְכִלְהוּ בְּזִמְנָא חָדָא, כְּמַרְזָפָא
דְּאַפִּיק זִיקִין לְכָל סֵטֶרִין
בְּזִמְנָא חָדָא. כֶּף קוּדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא, אֲפִיק כֶּמָה זִינִין
וּמִשְׁרַיִין מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא,
דְּלִית לֹון חוּשְׁבְּנָא וְכִלְהוּ
בְּזִמְנָא חָדָא.

תָּא חַזִי, בְּדַבּוּרָא וּבְרוּחָא
כְּחָדָא, אֲתַעְבִּיד

עֲלֵמָא, דְּכִתִּיב (תהלים לג)

בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ
פִּיו כָּל צַבָּאָם. בְּדַבַּר ה', דָּא
דַּבּוּרָא. וּבְרוּחַ פִּיו, דָּא
רוּחָא. דָּא בְּלָא דָּא לָא
אֶזְל, וְאַתְפְּלִיל דָּא בְּדָא,
וְנִפִּיק מִנֵּיהּ כֶּמָה חֵילִין
לְחֵילִין, וּמִשְׁרַיִין לְמִשְׁרַיִין,
וְכִלְא בְּזִמְנָא חָדָא.

תָּא חַזִי כַּד בַּעַא קוּדְשָׁא

וְאֶתְעָרוּ דְלֵהוֹן לְגִבֵי עֲלָמָא
 עֲלָאָה, עֲלָמָא דְאֶתְכַסֵּיָא, בְּגִין
 דְאֶתְעָר (נ"א דִּיתְעָר) בְּרַכָּאן
 לְעֲלָמָא תַתָּאָה.

וְכַד אֶתְבְּרַכָּא, אֵינוֹן דְּוֹדָאִים
 נְקֻטִין וַיְהִיבִין לְכָל עֲלָמִין,
 דְכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) הַדּוֹדָאִים
 נָתְנוּ רִיחַ וְעַל פְּתַחֲנוּ פֶלַ
 מְגָדִים. כַּד אֵינוֹן נָתְנוּ רִיחַ,
 הֵהוּא רִיחָא נְקִיט לִיה סֵטֶר
 דְרוֹם לְאֶתְעָרָא לְגִבֵי עֲלָמָא
 עֲלָאָה, מִיַּד עַל פְּתַחֲנוּ פֶלַ
 מְגָדִים, וְכָל טוֹבָא לֹא חָסִיר
 (ס"א מִפְּלָא) מִעֲלָמָא.

עֲלָמָא תַתָּאָה לֹא אֶתְעָר לְגִבֵי
 עֲלָמָא עֲלָאָה, אֲלֵא כַּד אֵינוֹן
 דְּוֹדָאִים יְהִיבִין רִיחָא לִימִינָא,
 כִּיּוֹן דְאֵינוֹן יְהִיבִין רִיחָא
 לִימִינָא, וַיְמִינָא אֶתְעָר לְגִבֵי
 עֲלָמָא עֲלָאָה, מִיַּד עֲלָמָא
 תַתָּאָה אֶתְעָר לְשִׂאֲלָא מַה
 דְאֶצְטְרִיךְ. מַה כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית
 5) וַתֹּאמֶר רַחֵל אֵל לָאָה תְּנֵי
 נָא לִי מִדּוֹדָאִי בְּנֶה, הֵב לִי

בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרֵי עֲלָמִין,
 אֶפִּיק חַד נְהוֹרָא סְתִימָאָה.
 דְּמִן הֵהוּא נְהוֹרָא, נְפֻקִין
 וְנְהָרִין כָּל אֵינוֹן נְהוֹרִין
 דְאֶתְגְּלִיין. וַיְמַהְהוּא נְהוֹרָא,
 נְפֻקִין וְאֶתְפְּשְׁטוּ וְאֶתְעִבִידוּ
 שְׂאָר נְהוֹרִין וְאִיהוּ עֲלָמָא
 עֲלָאָה.

תוּ, אֶתְפְּשֵׁט הָאִי נְהוֹרָא
 עֲלָאָה, וְעִבִיד אֹמְנָא,
 נְהוֹרָא דְלֹא נְהִיר, וְעִבִיד
 עֲלָמָא תַתָּאָה. וּבְגִין דְאִיהוּ
 נְהוֹרָא דְלֹא נְהִיר, בְּעֵי
 לְאֶתְקַשְׂרָא לְעֵילָא, (דף קנו ע"ב)
 בְּעֵי לְאֶתְקַשְׂרָא לְתַתָּא,
 וּבְקַשְׁוֹרָא דְלְתַתָּא, אֶתְקַשְׁר
 לְאֶתְנַהֲרָא בְּקַשְׁוֹרָא
 דְלְעֵילָא. וְהָאִי נְהוֹרָא דְלֹא
 נְהִיר, בְּקַשְׁוֹרָא דְלְעֵילָא,
 אֶפִּיק כָּל חֵילִין וַיְמַשְׁרִיין
 לְוִינִין סְגִיאִין, הֵדָּא הוּא

בְּרַכָּאן מֵהֵוּא אֲתַעְרוּ, דְּאִינוּן
דְּוֹדָאִים דְּאֲתַעַר לְגַבֵּי סֵטֶר
יְמִינָא.

כְּדִין עֲלֵמָא עֲלָאָה בְּחֻדוּהָ,
בְּשַׁעֲשׂוּעַ, אֲתִיב לְגַבְהָ,
וְאֲמַרְתָּ הַמְעַט קִחְתִּיךָ אֶת
אִישִׁי, כְּאֲמָא לְגַבֵּי בְּרַתָּא. וְאִי
הָכִי בַעֲלָה דְעֲלֵמָא עֲלָאָה
יַעֲקֹב אִיהוּ. לָאוּ הָכִי, אֶלָּא
תִּיאוּבְתָא דְאָבָא תְּדִיר, לָאוּ
אִיהוּ, אֶלָּא לְגַבֵּי בְּרַתָּא דְנָא,
(דְּאִיְהוּ) דְּהָאִי בֵּת, רְחִימוּ דִילִיָּה
לְגַבְהָ תְּדִיר, בְּגִין דְּאִיְהִי בֵּת
יְחִידָאָה בֵּין שְׁתֵּי בְּנִין, וְלִכְל
אִינוּן שְׁתֵּי בְּנִין, פְּלִיג לֹון
חֻלְקִין וְנִבְזֻבְזֹון וּמִתְנֹון, וְלֵה
לָא פְּלִיג, וְלִית לָהּ יְרוּתָא
כְּלוּם, וְעַל כֵּל דָּא, אִיהוּ
אֲשַׁגַּח בְּהָ בְּתִיאוּבְתָא וְרְחִימוּ
יְתִיר מְכֻלָּא.

בְּרְחִימוּ דִילִיָּה קָרָא לָהּ בֵּת,
לָא סְפִיק לִיָּה דָּא, וְקָרָא לָהּ
אֲחוּת, לָא סְפִיק לִיָּה דָּא, קָרָא

דְּכְתִיב מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה'
כֻּלָּם בְּחֻכְמָה עָשִׂיתָ וְגו'.

וְכֹל מָה דִּי בְּאַרְעָא, הָכִי
נִמְי לְעֵילָא. וְלִית לָךְ
מְלָה זַעֲיָרָא בְּהָאִי עֲלֵמָא,
דְּלָא תְּלִיָּא בְּמְלָה אַחְרָא
עֲלָאָה דְּאֲתַפְקֵדָא עֲלִיָּה
לְעֵילָא, בְּגִין דְּכַד אֲתַעַר
הָאִי לְתַתָּא, אֲתַעַר הֵוּא
דְּאֲתַפְקֵדָא עֲלִיָּה לְעֵילָא,
דְּכֻלָּא אֲתַאֲחַד דָּא בְּדָא.

תָּא חֲזִי כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ל) תְּנִי
נָא לִי מִדְּוֹדָאִי בְּנֵךְ.
לָאוּ דְּוֹדָאִים אוֹלִידוּ לָהּ
לְרַחֵל, אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא קָא גְלַגַּל מְלָה עַל יַדֵּי
דְּאִינוּן דְּוֹדָאִים. בְּגִין דִּיפּוּק
יִשְׁשַׁכֵּר, דְּאֲחִיד בְּאוּרִיָּתָא
יְתִיר מְכֻלָּהוּ שְׁבַטִין. בְּגִין
דְּהָא רַחֵל אֲחִידָא בֵּיה
בִּיעַקֹב, לָא שְׁבַקַת לִיָּה

לָהּ אִם בְּשׁוֹם אֲמִיהָ, לֹא סָפִיק
 לִיּוֹה דָּא, קָרָא לָהּ בְּשִׁמְיָהּ,
 דְּכֹתִיב, (איוב כח) וְהַחֲכֵמָה מֵאִין
 תִּמְצֵא, חֲכָמָה וְדָאִי. וְעַל דָּא,
 עֲלֵמָא עֲלָאָה אֲמַרְתָּ לְגַבְוָה,
 הַמְעַט קַחְתָּךְ אֶת אִישִׁי, דְּכָל
 רַחֲמֵי דִּילִיּוֹה אֶתְמַשְׁוּ לָךְ
 לְגַבְוָה וְעַל דָּא. בְּשַׁעֲשׂוּעָא
 וּרְחִימוּ אִימָא לְגַבֵּי בְרַתָּא.

מָה אֲתִיבַת אִיְהִי, (בראשית ל)
 לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה. בְּכָל
 אֲתַר, לָכֵן, שְׁבוּעָה אִיְהִי.
 יִשְׁכַּב, מֵהוּ יִשְׁכַּב. אֶלָּא
 שְׁכִיבָה בְּכָל אֲתַר תְּקוּנָא
 דְּנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא, לְאַעְלָא
 בַּה צִּיּוּרָא דְאַתּוּוֹן כְּלָהּ, וְדָא
 אִיְהוּ יִשְׁכַּב, יִישׁ כ"ב. יִישׁ
 דָּא אִיְהוּ עֲלֵמָא עֲלָאָה, (ס"א כ"ב
 רזא) רְזָא דְאוּרִייתָא נְקוּדָה
 טְמִירָא, דְאַתְעַר לְגַבְוָה כ"ב
 אֲתוּוֹן, וְדָא הוּא יִשְׁכַּב, יִישׁ
 עֲלֵמָא דְאַתִּי, דְּכֹתִיב, (משלי ח)
 לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יִישׁ. כ"ב
 נְקוּדָה עֲלָאָה דְאַעִיל כָּל כ"ב

לְגַבֵּי לַאֲהָ. הֵדָא הוּא דְכֹתִיב
 (בראשית ל) הַמְעַט קַחְתָּךְ אֶת
 אִישִׁי, וְכֹתִיב לָכֵן יִשְׁכַּב
 עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דְּוִדָּאִי
 בְּנָךְ.

אִינּוֹן גְּרָמוּ דִּיפּוּק יִשְׁשַׁכְר
 לְעֵלְמָא, בְּגִין
 דְּסָלִיק רִיחָא דְאוּרִייתָא,
 קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא,
 הֵדָא הוּא דְכֹתִיב (שיר השירים ז)
 הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רִיחַ וְגו'.
 וְכֹתִיב, (בראשית ל) וַיִּשְׁכַּב עִמָּה
 בַּלַּיְלָה הוּא. הוּא (קכ"ד ע"ב)
 וְדָאִי, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְעֵלְמָא
 עֲלָאָה. הוּא, דְסָתִים וְלָא
 גְּלִיָּא, בְּגִין דְהָא אוּרִייתָא
 מֵעֵלְמָא (פ"ו ע"ב) עֲלָאָה נְפָקַת.
 וּבְכָל אֲתַר, עֲלֵמָא עֲלָאָה.
 הוּא, דְלָא אֶתְגְּלִיָּא,
 וְהָא אֶתְמָר, (במדבר יח) וְעַבַד
 הַלְוִי הוּא, בְּגִין לְאַמְשַׁכָּא

מִנִּיהַ בְּרָכָאן לְכֹלָא, וַיִּשְׁשָׁכֶר בֵּיהַ אֶתְאַחִיד, וְעַל
 דָּא קָרִינָן עֵץ הַחַיִּים, אֵילָנָא דְאֵינוֹן חֵיִין עֲלָאִין,
 דְּאֶקְרִי הוּא וְלֹא אַתָּה.

וְאִי תִימָא דְאֵלִין דְּיוֹדָאִים פִּתְחוּ מַעְהָא דְרַחֲלָא.

לָאו, דְּהָא כְּתִיב, (בראשית ל) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח
 אֶת רַחֲמָהּ, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא מְלָה אַחֲרָא. בְּגִין
 דְּאֵינוֹן דְּיוֹדָאִים, אֶף עַל גַּב דְּחִילָא דְלֵהוֹן לְעֵילָא. בְּהַהוּא
 חִילָא דְלֵהוֹן, לָא אֶתְמַנִּי פְּקִידָא דְבְנִין, דְּהָא בְּנִין
 בְּמַזְלָא תְלִיִין, וְלֹאוּ בְּמְלָה אַחֲרָא. וְאִי תִימָא דְהָא אֵינוֹן
 לְמַגְנָא אֶתְבְּרִיאוּ, לָאו, דְּהָא אֶפִּילוּ (דף קנו ע"א) לְמְלָה דָּא,
 סִיּוּעָא אֵינוֹן לְאֵינוֹן דְּמַתְעַכְבִּי, וְלֹאוּ אֵינוֹן עֶקְרָאן, וְלֹא
 אֶתְגַּזֵּר עַלֵייהוּ אֶלָּא בְּמַזְלָא.

(בראשית ל) וַתֵּצֵא לָאָה לְקַרְאָתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא וְגו'. הַאי
 מְלָה חֲצִיפוּתָא אִיהוּ. לָאוּ אִיהוּ חֲכִי, אֶלָּא מֵהַכָּא
 אוֹלִיפְנָא, עֲנוּוֹתְנוּתָא דְלָאָה, דְּלֹא אֶמְרָה קָמִי אַחֲתָהּ
 מִיָּדִי, וְאִיהִי אֶקְדִּימַת לְאוֹרְחָא, וְאֶמְרָה לִיהַ בַּחֲשָׁאִי,
 וְאוֹדְעָא לִיהַ. דְּהָא בְּרִשׁוּתָא דְרַחֲלָא הוּא, דְּכְתִיב, (שם) פִּי
 שְׁכוֹר שְׁכַרְתִּידָא, מִרַחֲלָא נְטִילַת רִשׁוֹ, וּבְגִין דְּלֹא יִבְאִישׁ
 בְּעֵינָאָה דְרַחֲלָא, אֶמְרָה לִיהַ לְבַר וְלֹא בְּבֵיתָא.

וְלֹא עוֹד אֶלָּא פִּתְחָא מִשְׁכְּנָא דְלֵאָה (לְבַר), נִפְקַת לְבַר,
 וְעַיִלַת לִיה לִיעֲקֹב בְּפִתְחָא דְלְבַר, עַד לָא יִיעוּל
 לְמִשְׁכְּנָא דְרַחֵל. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְלֵא תִימָא מְלָה קָמִי
 דְרַחֵל, וְלֹא תַחְצִיף קָמִי אַחַתְתָּהּ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אִמְרָה
 לֵאָה, אִי יִיעוּל יַעֲקֹב בְּמִשְׁכְּנָא דְרַחֵל, לָאו דִּין הוּא
 לְאַפְקִיָּה מִתְמָן, בְּגִין כֶּךָ אֶקְדִּימַת לִיה לְבַר.

וְכֹל הָאִי לְמָה, אֶלָּא לֵאָה רִוְחָא דְקוּדְשָׁא אֲתַעֲרַת בָּהּ,
 וַיִּדְעַת דְּכֹל הַנִּי שְׁבֻטִין עֲלֵאִין, כְּלָהוּ קְדִישִׁין,
 יִפְקוּן מִנָּה, וְדַחַקַת שְׁעָתָא, בְּחִבִּיבוּתָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, וּבְגִין כֶּךָ הִיא קָרָאת לֹון שְׁמָהּ, בְּרֹזָא דְחַכְמָתָא.
 רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, הוּוּ אֶזְלִי בְּאוּרְחָא, אִמַר רַבִּי יוֹסִי
 לְרַבִּי חֵיִיא, בְּכֹל זְמָנָא (דְּאֵינָן) דְּאֶזְלִינָן בְּאוּרְחָא,
 וְלַעֲיִנָן בְּאוּרִייתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְרַחֵשׁ לָן נְסִין,
 וְהַשְׁתָּא אוּרְחָא דָּא אַרִיךְ לָן, נִתְעַסַק בְּאוּרִייתָא,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִזְדַּוּג בְּהַדָּן.

פִּתְחָא רַבִּי חֵיִיא וְאִמַר, (שְׁמוֹת יב) בְּרֵאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר
 יוֹם לַחֹדֶשׁ בְּעָרְבַת תֹּאכְלוּ מִצוֹת, וּכְתִיב, (דְּבָרִים טז)
 שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל עֲלִיו מִצוֹת לֶחֶם עֲנִי, לֶחֶם עֲנִי כְּתִיב,
 הָאִי מְלָה אֲתַעֲרוּ בָּהּ חֲבֵרִיִיא. אֲבַל תָּא חֲזִי, כִּד הוּוּ
 יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, הוּוּ בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא. כִּד בַּעַל קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְקַרְבָּא לֹון לְגַבִּיָּהּ, יֵהֵב לֹון אֲתַר דְּלֶחֶם עֲנִי.

לָחֶם עָנִי, מֵאֵן עָנִי. דָּא דְּוֹד מִלְּפָא, דְּכַתִּיב בֵּיהּ (תהלים מו)
כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי.

וְהֵאֵי לָחֶם עָנִי אֶקְרִי מִצָּה, נוֹקְבָא בְּלֵא דְכוּרָא,
מִסְכְּנוֹתָא הוּי, אֶתְקָרִיבוּ לְגַבֵּי מִצָּה בְּקִדְמִיתָא,
פִּיּוֹן דְּקָרִיבוּ לֹון יִתִּיר, עֵייל לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּדַרְגִין אַחַרְנִין, וְאַתְחַבֵּר דְּכוּרָא בְּנוֹקְבָא. וּכְדִין, מִצָּה
כַּד אֶתְחַבֵּר בְּדְכוּרָא אֶקְרִי מִצָּה בְּתוֹסַפֵּת וַא"ו, הַדָּא
הוּא דְּכַתִּיב, (דברים ל) כִּי הַמִּצָּוָה הַזֹּאת. בְּגִינֵי כֵן, מִצָּה
בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר מִצָּוָה.

עַד דְּהוּי אֶזְלִי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא דְּאָמַר, טוֹפְסָרָא
דְּקִטְנוֹן, עֶקֶימָן בְּאוֹרְחָא, סְטוּ לְעֵילָא, לָא תַחַתּוֹן
בְּקוּסְטָרָא דְּקִטְרָא דְּלַתְתָּא. אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, שְׁמַע מִינָהּ,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְנִטְרָא אוֹרְחִין. סְלִיקוּ לְעֵילָא,
וְעֵאלוּ בְּחַד טוֹרָא, בֵּין טַנְרִין תְּקִיפִין, אָמְרוּ, הוּאִיל
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּאוֹרְחָא דָּא, מְלָה נְחָמֵי אוּ
נִיסָא (תְּרַחֲשִׁי) אֶתְרַחֲשִׁי לָן.

אֶזְלִי, יְתִבֵּי גַבֵּי בְּקִיעֵי דְּטַנְרָא. סְלִיק לֹון חַד בַּר נֶשׁ,
תְּוֹהוּ, אָמַר רַבֵּי יוֹסִי מֵאֵן אַנְתָּ. אָמַר מֵאֵנְשֵׁי
אַרְקָא אָנָא, אָמַר לֵיהּ, וְתַמָּן אֵית בְּנֵי נֶשָׁא, אָמַר אֵין,
וְזַרְעִין וְחַצְדִין, מִנֵּיִהוּ בְּחִיזוּ אַחְרָא מְשַׁנְיִין מִנְּאֵי,
וְסְלִיקְנָא גַבֵּיִכוּ, לְמַנְדַּע מִנֵּיִכוּ, מַה שְׁמִיָּה דְּאַרְעָא
דְּאַתּוֹן בַּהּ.

אָמַר לִיָּהּ, אֶרֶץ, בְּגִין דְּהָכָא אֶרֶץ הַחַיִּים שְׂרִיא,
דְּכַתִּיב, (איוב כח) אֶרֶץ מְמַנָּה יֵצֵא לָחֶם, מֵהָאֵי יֵצֵא
לָחֶם, בְּשָׂאֵר אֲרַעָא לָא יֵצֵא לָחֶם, וְאֵי נִפְיָק, לָאו
מִשְׁבַּעַת הַמִּינִין. אֲדַהֲכִי עָאל לְאַתְרֵיהּ. תְּוֹוְהוּ, אָמְרוּ
וַדָּאי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעֵי לְאַתְעָרָא לֵן בְּמַלְהָ.
אָמַר רַבִּי חֵיִיא, וַדָּאי עַל הָאֵי קָרָא דְאַמְרַת, דְּכִירְנָא
דְּאוּלִּיפְנָא מִסְבָּאֵי, חַד מְלָה עֲלָאָה. בְּפִסְחָ, דִּיֵּהֵב
לִזֵּן קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לָחֶם דָּא, מֵאַרְעָא דְחַיִּי,
וּלְבַתַּר לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, לָחֶם דָּא, וְהָא אוֹקִימְנָא מְלָה.
תּוּ הָוָה אָמַר, דְּבַר (ד' קנז ע"ב) נָשׁ, כַּד נִפְיָק לְהָאֵי עֲלֵמָא,
לָא יֵדַע מִיָּדֵי, עַד דְּאַטְעִים נְהֵמָא. כִּיּוֹן דְּאָכִיל
נְהֵמָא, אַתְעַר לְמַנְדַּע וּלְאַשְׁתְּמוּדְעָא. כֶּךָ כַּד נִפְקוּ
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, לָא הָווּ יְדַעֵי מִדֵּי, עַד דְּאַטְעִים לִזֵּן
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לָחֶם מֵהָאֵי אֶרֶץ, דְּכַתִּיב אֶרֶץ מְמַנָּה
יֵצֵא לָחֶם, וּכְדִין עָאלוּ יִשְׂרָאֵל, לְמַנְדַּע וּלְאַשְׁתְּמוּדְעָא
לִיָּהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וַיְנוֹקָא לָא יֵדַע, וְלָא
אַשְׁתְּמוּדְעָא, עַד דְּטְעִים נְהֵמָא דְהָאֵי עֲלֵמָא.
יִשְׂרָאֵל לָא יֵדַעוּ, וְלָא אַשְׁתְּמוּדְעוּ בְּמַלִּין דְּלַעִילָא, עַד
דְּאָכְלוּ לָחֶם עֲלָאָה, וּכְדִין יֵדַעוּ וְאַשְׁתְּמוּדְעוּ
בְּהָוָה אַתְרַּ וּבְעָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דִּינְדַּעוּן יִשְׂרָאֵל
יְתִיר, בְּהָוָה אַתְרַּ דְּאַתְחַזִּי לְהָאֵי אֶרֶץ. וְלָא יְכִילוּ, עַד